

Forskningsplattformen *Hälsa i Samverkan* (tidigare Forskningsplattformen för Utveckling av Närsjukvård) har funnits sedan 2003 och är ett samarbete mellan Region Skåne, Högskolan Kristianstad samt de sex kommunerna i nordöstra Skåne (Bromölla, Hässleholm, Kristianstad, Osby, Perstorp och Östra Göinge) som tillsammans finansierar verksamheten. Den ursprungliga inriktningen för plattformens verksamhet var att den forskning som bedrevs skulle ha en del tagarbaserad forskningsdesign. Representanter för de olika finansiärerna återfinns i den samordningsgrupp som beslutar om, och följer upp plattformens inriktning och verksamhet.

Den nya verksamhetsperioden 2011-2015 har en delvis ny inriktning med ett ökat fokus på flervetenskaplig forskning inom tre prioriterade områden: *Hälsofrämjande vård och omsorg, Personcentrerad vård och omsorg, samt Organisation och Ledarskap inom vård och omsorg*. Den forskning som bedrivs kommer fortfarande att genomföras i nära samarbete med ingående parter, men kommer inte att vara avgränsad när det gäller projektets design.

Forskningsplattformens vision är att vara en mötesplats för utbyte av erfarenheter och kreativa idéer och vara en arena för forskningssamarbete över gränserna.

För ytterligare information om forskningsplattformen för Hälsa i samverkan, se www.hkr.se/fpl

Forskningsplattformen **Hälsa** i samverkan

Verksamhetsberättelse 2014

HÄLSA I SAMVERKAN Verksamhetsberättelse 2014

Högskolan
Kristianstad

INNEHÅLL

FORSKNINGSCHEFEN HAR ORDET	2
SAMORDNINGSGRUPPENS ORDFÖRANDE HAR ORDET	4
ÖVERSIKT FORSKNINGSPROJEKT 2014	
Hälsofrämjande vård och omsorg	7
Personcentrerad vård och omsorg	8
Ledarskap och organisation inom vård och omsorg	9
Studentuppsatser	10
DOKTORANDER VID FORSKNINGSPLATTFORMEN	12
DISPUTATIONER	14
DOKTORANDSEMINARIER	15
QuantRumm	16
QualCirkel	16
DELTAGARE I DOKTORANDSEMINARIER	17
FORSKNINGSPLATTFORMEN SOM MÖTESPLATS	18
ÖPPNA SEMINARIER	19
WORKSHOP	20
STRATEGIPLAN FÖR 2013-2015	21
VAD HÄNDER UNDER 2015?	22
EKONOMISK REDOVISNING 2014	23
PUBLIKATIONER AV PLATTFORMENS FORSKARE 2014	25
BESKRIVNING AV FORSKNINGSPROJEKT	
Medarbetarskapets roll för en hälsoskapande arbetsplats	36
Interaktiv musikteknik för hälsa	37
Främja hälsosam livsstil hos barn med övervikt och fetma	38
Informationsteknik som stöd i egenvård vid kronisk sjukdom, diabetes typ 2	39
Ofrivillig viktförändring vid Parkinsons sjukdom, PS	40
Patienter som söker upprepade gånger till akutmottagningen	41
Befrämjande av hälsa, återhämtning och försoning bland vålds- utsatta personer med psykosjukdom	42
Existentiell ensamhet vid livets slut - vårdpersonalens utmaningar	43
Barn i Barnahus	44
Förbättringsarbete i samverkan - psykiatri, kommun och primärvård	45
TACK	46

FORSKNINGSCHEFEN HAR ORDET

Året 2014 har varit forskningsplattformens fjärde år i den nya verksamhetsperioden (2011-2015). Vi har genomfört de flesta av de idéer som vi hade planerat att sätta under verksamhetsperioden, men arbetar samtidigt vidare med de nya målen i strategiplanen som samordningsgruppen har fastställt och som gäller för 2013-2015. Året 2014 har kännetecknats av uppföljning och arbetsro. De aktiviteter som vi har haft, har främst rört det inre arbetet för att utveckla medarbetarnas kompetens.

Utökad samverkan

Forskningsplattformen har under 2014 även återknutit kontakten med FOU-nätverken inom *Skåne Nordost* och finns nu representerade i dess styrgrupp. Under året har även planerna på ett större kommunövergripande projekt, som även involverar Skånevård Kryh och primärvården med inriktning mot prevention, börjat ta form. Under nästkommande år räknar vi med att vara så långt framme att vi även kan söka externa medel för ett sådant projekt.

Forskningskommunikation

Vi har under 2014 haft flera aktiviteter för att utveckla vår förmåga att kommunicera forskningsresultat med omgivande samhälle. Vi har haft workshops tillsammans med HKRs forskningskommunikatör Leila Rudelius för att bli bättre på att skriva debattartiklar. Vi var även "pilot-forskningsmiljö" under maj-juni då flera av våra forskare publicerade debattartiklar på HKRs hemsida (se vidare under våra publikationer) som även fick nationell spridning i flera dagstidningar. Vi har även haft en workshop om presentationsteknik, där vi fick möjlighet att träna på korta presentationer. Målsättningen är att det även ska leda till fler filmade presentationer av våra projekt.

Att söka externa medel

Flera av årets seminarier har varit inriktade på att stödja varandra i att skriva fram bra forskningsansökningar. Arbetet har resulterat i en markant ökning i antalet insända ansökningar och, glädjande nog, en viss ökning i antalet beviljade ansökningar. Under 2013 och 2014 har medarbetare vid FLP skickat in mer än 35 ansökningar om externa medel för olika plattformprojekt, varav 14 ansökningar har beviljats sammanlagt 7 miljoner kronor. Därutöver har enskilda medarbetare även ansökt om stöd för nya/andra projekt. Projektet *Existentiell ensamhet* fick ett treårs anslag från Vårdalstiftelsen på 3 miljoner kronor, vilket ledde till att vi under årets sista månader utlyste två licentiat-tjänster som kommer att vara knutna till Malmö Högskola.

Planering inför nästkommande verksamhetsperiod

Under 2014 har vi även påbörjat diskussioner och planering inför ansökan om medel för nästa verksamhetsperiod som startar 2016. Vi har därför initierat en extern utvärdering av vår verksamhet.

Granskningen har främst fokuserat på hur vi har lyckats med målsättningarna att:

- 1) Bedriva forskning på en hög vetenskaplig nivå
- 2) Involvera våra samarbetspartners i den forskning som bedrivs, samt
- 3) Öka forskningskompetensen inom Högskolan Kristianstad.

Den externa utvärderingen omfattar även en granskning av i vilken mån vi har lyckats genomföra de förändringar som utvärderingen från 2009 föreslog.

Under året har vi som tidigare även haft återkommande doktorandseminarier och handledarträffar. Två av doktoranderna i seminariegruppen har under året försvarat sina avhandlingar och tre masterstudenter har examinerats.

Vi ser nu fram emot att under 2015 kunna avsluta flera av våra pågående projekt och därmed göra plats för nya spännande idéer som vi kan sjösätta under nästa verksamhetsperiod. Men fram till dess arbetar vi målmedvetet vidare och använder vår vision som en ram för vår verksamhet:

Forskningsplattformen för Hälsa i samverkan ska fungera som en mötesplats för utbyte av erfarenheter och kreativa idéer och vara en dynamisk arena för forskningssamarbete över gränserna.

Forskningen ska kännetecknas av hög vetenskaplig kvalitet samt en flervetenskaplig ansats och ska vara möjlig att implementeras i praktiken.

Anna-Karin Edberg
Professor i omvårdnad
Forskningschef

SAMORDNINGSGRUPPENS ORDFÖRANDE HAR ORDET

Forskningsplattformen Hälsa i samverkan är ett unikt samarbete kring utveckling av den vardagsnära vården och omsorgen i nordöstra Skåne. Forskningen kännetecknas av en utvidgad samverkan mellan forskare, offentliga aktörer och verksamhetens intressenter, vilket ökar möjligheterna för forskningsresultatens användning i det vardagsnära vård- och omsorgsarbetet med fokus på den enskildes behov. Redan betydelsefulla vårdinsatser i kommun och region har utvecklats och stärkts med stöd av aktionsforskning med fokus på patienten/brukare/klienten.

Arbets sättet bygger på att personal och patienter/brukare/klienter är direkt involverade i utvecklings- och forskningsprocessen. Målet är att underlätta implementering av forskningsresultat direkt i praktiskt vårdarbete. De projekt som genomförs rymmer under det flervetenskapliga paraplyet *hälsovetenskap* och inom plattformens tre prioriterade forskningsområden: hälsofrämjande vård och omsorg, personcentrerad vård och omsorg samt organisation/ledarskap inom vård och omsorg.

Plattformen leds av en samordningsgrupp med representanter från Högskolan Kristianstad, Region Skåne och de sex kommunerna som ingår i det unika samarbetet för utveckling av den vardagsnära sjukvården i nordöstra Skåne. Samordningsgruppen har fyra möten per år. En av uppgifterna för samordningsgruppens medlemmar är att bedöma de idéskisser som kommer in till *Forskningsplattformen Hälsa i samverkan* och deras relevans för utveckling av vård- och omsorg i nordöstra Skåne.

Plattformen leds av en **samordningsgrupp** bestående av:

Högskolan Kristianstad

Lena Persson, ordförande
Stefan Hellmer, repr Hälsa & Samhälle
Kerstin Blomqvist, repr forskare
Anna Pålsson, repr doktorander

Region Skåne

Hannie Lundgren, forskningschef, Region Skåne
Eva Theander, Hälsoval Skåne
Birgitta Landin, Primärvård Skåne NO
Britt-Inger Andersson, FOU Skånevård Kryh
Christina Wendel, Skånevård Kryh
Annika Kragh Ekstam, Skånevård Kryh

Bromölla kommun

Inger Andersson
Susanna W. Sjöbring

Hässleholms kommun

Martin Göransson
Kerstin Mauritzson

Kristianstads kommun

Ingela Bernholtz

Linda Ljungdahl

Osby kommun

Johnny Kvarnhammar (avgående)

Andriette Näslund (tillträdande)

Helena Ståhl

Perstorps kommun

Eva Björk

Zenita Böcker

Östra Göinge kommun

Gunilla Marcusson

Jakob Thorsteinsson

Adjungerade

Anna-Karin Edberg, forskningschef

Manuela Schmidt, forskningsassistent

Lena Persson
Lektor i omvårdnad, vicerektor, HKR
Ordförande i Samordningsgruppen

Foto: Ewa E Godwin

ÖVERSIKT FORSKNINGSPROJEKT 2014

Utförligare beskrivning av projekten sidorna 36-45

Hälsöfrämjande vård och omsorg

▪ Medarbetarskapets roll för en hälsoskapande arbetsplats

Projektet, som genomförs i nära samarbete med Hässleholms kommun och omsorgsverksamheten i Bjärnum, syftar till att utveckla redskap för en hälsoskapande arbetsplats. Frågor som berör chefskap, ledarskap och medarbetarskap kommer att fokuseras och bilda grunden för arbetet i en dialogprocess.

Projektansvarig är Ingemar Andersson, biträdande professor i folkhälsovetenskap. Övriga medarbetare i projektet är Sophie Schön Persson, doktorand, Kerstin Blomqvist, biträdande professor i klinisk omvårdnad samt Petra Nilsson Lindström och Åsa Bringsén, båda universitetslektorer i folkhälsovetenskap. Extern medarbetare är Pär Pettersson, fil.dr. och arbetspsykolog.

▪ Interaktiv musikteknik för hälsa.

Det aktuella postdok-projektet omfattar en studie som undersöker hur interaktiv musikteknik kan stödja upplevelsen av hälsa och välbefinnande hos personer med en tidig demenssjukdom.

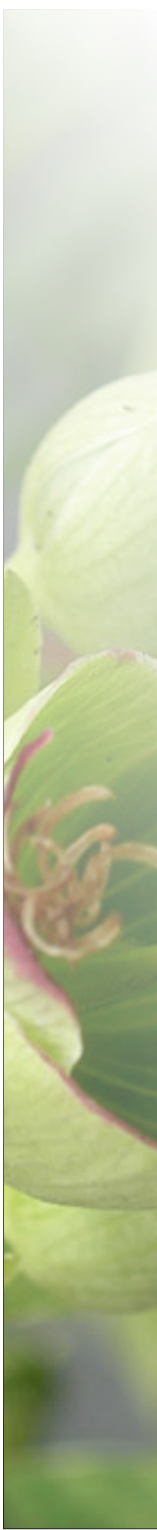
Anders-Petter Andersson, som har disputerat inom interaktiv musikteknik, är anställd som post-doc i projektet, vilket drivs i nära samverkan med psykolog och arbetsterapeut vid *Minnesmottagningen* vid sjukhuset i Hässleholm. Övrig forskare involverad i projektet är Anna-Karin Edberg, professor i omvårdnad.

▪ Främja en hälsosam livsstil hos barn med övervikt och fetma *Nytt projekt*

Syftet med projektet är att utvärdera betydelsen av hälsostödjande familjesamtal som intervention till familjer med barn med övervikt/fetma med avsikt att vända en negativ viktutveckling. Den inledande studien vänder sig till familjer som tidigare deltagit i hälsostödjande familjesamtal vid en barnhälsovårdsenhet i Kristianstad. Under 2014 har pilotintervjuer genomförts.

Projektansvarig är Eva Clausson, universitetslektor i omvårdnad. Övriga medarbetare i projektet är Gita Hedin, universitetsadjunkt i folkhälsovetenskap. Projektet sker i samverkan med Kunskapscentrum för Barnhälsovård i Region Skåne och Bromölla kommun.

Personcentrerad vård och omsorg

▪ Ofrivillig viktförändring vid Parkinsons sjukdom, PS

Projektet avser att undersöka sambanden mellan ofrivillig viktförändring och andra aspekter av Parkinsons sjukdom för att bättre förstå och förebygga ofrivillig viktförändring, särskilt viktnedgång.

Albert Westergren och Peter Hagell, båda professorer i omvårdnad/vårdvetenskap, är projektansvariga. Övriga medarbetare är Susanne Lindskov, doktorand i medicinsk vetenskap och Klas Sjöberg, biträdande professor invärtesmedicin, Lunds universitet.

▪ Informationsteknik som stöd i egenvård vid kronisk sjukdom – diabetes typ 2

Projektet syftar till att undersöka hur informationsteknik bör utformas för att ge ett stöd i egenvård som personer med diabetes typ 2 behöver för att bemästra vardagsproblem. Studien syftar också till att i samverkan mellan personer med diabetes typ 2, personal och forskare, utveckla informationsteknik och pröva om systemet ger ökad kontroll över vardagen samt bättre hantering av sjukdomen.

Projektansvarig är Kerstin Blomqvist, biträdande professor i klinisk omvårdnad. Övriga medarbetare i projektet är Cecilia Gardsten, doktorand i vårdvetenskap, Inga-Britt Lindh, universitetslektor i omvårdnad, Eric Chen, universitetslektor i datateknik/datakommunikation, Christina Mörtberg, professor i informatik vid Linnéuniversitetet samt tre diabetessjuksköterskor från Hässleholms sjukhusorganisation och primärvården.

▪ Patienter som söker upprepade gånger till akutmottagningen

Projektet avser att följa en förändring av organisationen för att bättre kunna stödja personer som upprepade gånger söker till akutmottagningen. Studien har hittills omfattat en litteraturstudie och en pilotstudie som omfattar en intervention riktad mot denna patientgrupp. Projektet genomförs i nära samverkan med bl.a. Centralsjukhuset Kristianstad.

Projektansvarig är Lena Persson, universitetslektor i omvårdnad. Övriga medarbetare är Liselotte Jakobsson, universitetslektor i omvårdnad, Ingela Furenbäck, universitetslektor i arbetsvetenskap samt Anita Bengtsson Tops, professor i vårdvetenskap.

▪ Befrämjande av hälsa, återhämtning och försoning bland våldsutsatta personer med psykossjukdom

Projektet fokuserar på personer med psykossjukdom som har varit utsatta för våld och syftar till att undersöka, beskriva och förstå aspekter som upplevs som hälsofrämjande, återhämtande och försonande utifrån dels de drabbade personernas perspektiv, dels utifrån professionellas perspektiv.

Projektansvarig är Anita Bengtsson Tops, professor i vårdvetenskap. Övriga medarbetare är Anna Pålsson, doktorand i vårdvetenskap samt Ulf Ericsson, universitetslektor i psykologi med inriktning arbetsliv och lärande.

■ **Existentiell ensamhet vid livets slut - Vårdpersonalens utmaningar**

Projektet syftar till att undersöka begreppet *existentiell ensamhet*, hur det definieras, avgränsas och ger sig till uttryck, hur existentiell ensamhet upplevs av patienter/vårdtagare och deras närstående samt hur personal inom olika vårdverksamheter möter existentiell ensamhet och samtalar med personer som närmar sig livets slut.

Anna-Karin Edberg, professor i omvårdnad, är tillsammans med Ingrid Bolmsjö, professor i vårdvetenskap, Malmö Högskola, projektansvariga. Övrig medarbetare från HKR är Kerstin Blomqvist, bitr. professor i omvårdnad, Ingela Beck, universitetslektor i omvårdnad, Malin Sundström, Helena Larsson och Marina Sjöberg, universitetsadjunkter i omvårdnad. Projektet drivs i samverkan med andra forskare vid Malmö Högskola och Lunds universitet.

Ledarskap och organisation inom vård och omsorg

■ **Förbättringsarbete i samverkan – Psykiatri, kommun och primärvård**

Projektet genomförs i samverkan med psykiatri i nordöstra Skånes kommuner, psykiatriska klinikerna i Kristianstad och Hässleholm samt primärvården Region Skåne. Projektet syftar till att följa och beskriva ett förbättringskunskapsprogram med fokus på hur personalen upplevde deltagandet i programmet, vilka problemområden som identifierades samt hur arbetet med att genomföra förbättringen i verksamheten genomfördes.

Projektansvarig är Ann-Christin Janlöv, universitetslektor i omvårdnad. Övriga medarbetare i projektet är Agneta Berg, professor i omvårdnad, Ann-Christine Andersson, universitetslektor i kvalitetsutveckling, Hälsohögskolan Jönköping, Ingrid Ainalem, distriktssköterska och utvecklingsstrateg, Region Skåne, samt Christel Norrud, socionom och psykiatrisamordnare, Kristianstad kommun.

■ **Barn i Barnahus**

Projektet *Barn i Barnahus* är en flervetenskaplig forskningsstudie med utgångspunkt i socialt arbete. Huvudinriktningen är att dels utforska hur det blir för berörda barn och unga att besöka *Barnahus* utifrån barnens perspektiv, dels undersöka de sociala utredningar och den läkarmedverkan som är kopplad till barnahusverksamheten utifrån barnperspektiv.

Projektansvarig är Ann-Margreth Olsson, universitetslektor i socialt arbete. Övriga medarbetare är Maria Kläfverud, doktorand i socialt arbete, Vesa Leppänen universitetslektor i sociologi, biträdande professor, Sven-Erik Olsson, universitetslektor i sociologi, Ingela Bernholtz, socionom, Kristianstad kommun, Åsa Jidebom, Nordöstra Skånes Barnhus, Lars Almroth, Med Dr, överläkare, samt Therése Saksø, leg. läkare, Barn- och Ungdomsmedicinska kliniken, Centralsjukhuset Kristianstad.

Studentuppsatser

- **Att som anhörig delta i vård- och omsorgsplanering i samverkan (VOPS)**

Studien har genomförts inom ramen för projektet *Erfarenheter av vård- och omsorgsplanering i samverkan (VOPS)* som hade fokus på närståendes medverkan i vård- och omsorgsplaneringar i samverkan. Studien omfattade intervjuer med närstående om deras erfarenheter av VOPS och fokusgruppsdiskussioner med vårdpersonal om deras uppfattningar av närståendes medverkan. Studien är presenterad i form av en magisteruppsats av Linda Varland, studerande på specialistsjuksköterskeprogrammet inom vård av äldre.Handledare har varit Kerstin Blomqvist.

Studien har även publicerats som 2014:1 i forskningsplattformens rapportserie.

- **Sjuksköterskors upplevelse av vad som främjar ett gott etiskt klimat inom hälso- och sjukvård av äldre**

Studien omfattade intervjuer med tretton sjuksköterskor om deras upplevelser av vad som främjar ett gott etiskt klimat i kommunal hälso- och sjukvård av äldre. Det som visade sig främja det etiska klimatet var ett gott samarbete, en tillåtande atmosfär, en god arbetsfördelning samt ett gott förhållningssätt. Studien är presenterad i form av en magisteruppsats av Anne-Lie Larsson och Maria Brandt, studerande på specialistsjuksköterskeprogrammet med inriktning vård av äldre. Handledare har varit Ingela Beck.

Studien har även publicerats som 2014:2 i forskningsplattformens rapportserie.

- **Hemtjänstpersonalens upplevelser av palliativ vård**

Studien genomförs inom ramen för projektet *Utmaningar inom palliativ vård – stöd till personalen* som har fokus på personalens situation i samband med palliativ vård. Studien avser att beskriva hur hemtjänstpersonal upplever arbetet med palliativ vård inom ordinärt boende. Totalt har femton intervjuer med undersköterskor/vårdbiträden som arbetar inom hemtjänsten i en kommun i nordöstra Skåne genomförts.

Studien kommer att presenteras i form av en magisteruppsats av Kristina Pålsson, studerande på specialistsjuksköterskeprogrammet med inriktning mot distriktssköterska.Handledare är Liselotte Jakobsson och Ingela Beck.

Studien kommer även att publiceras som en rapport vid forskningsplattformen under 2015.

- **Ett aktivt och hälsosamt åldrande - projekt i samverkan med Kristianstad kommun**

I samarbete med Kristianstads kommun genomförs två delstudier med fokus på äldre personers upplevelser och erfarenheter av vad som ger ett aktivt och hälsosamt åldrande. Studierna har fokus på personer i åldrarna 60-74 år samt personer 75 år och äldre i Kristianstads kommun. Fokusgruppsintervjuer har genomförts under 2014 och kommer att analyseras med kvalitativ innehållsanalys. Studierna kommer under våren 2015 att presenteras som magisteruppsatser av Lena Ottosson och Eva-Lotta Forssén, studerande på distriktssköterskeprogrammet. Handledare är Ann-Christin Janlöv.

Studierna kommer att publiceras som en rapport vid forskningsplattformen under 2015.

- **Patienternas upplevelser och erfarenheter av omhändertagandet då en ny arbetsmodell, *Mångbesökarmodellen*, införts på en akutmotagning**

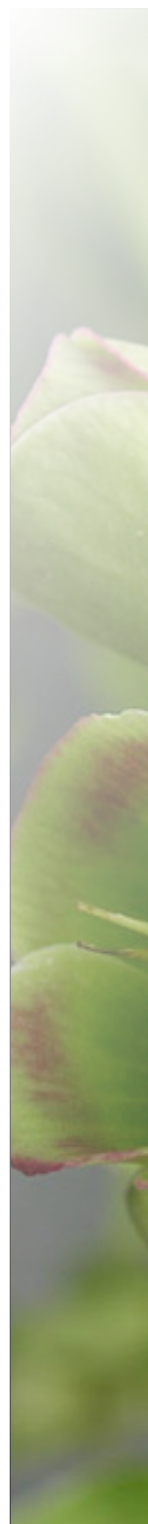
Studien har genomförts inom ramen för projektet *Omhändertagande av personer som upprepade gånger söker hjälp på akuten*. Studien omfattar intervjuer med nio patienter som har deltagit i den nya modellen för omhändertagande. Data har analyserats med hjälp av en kvalitativ innehållsanalys. Studien är presenterad i form av en magisteruppsats av Jennie Jönsson, studerande på specialistsjuksköterskeprogrammet inom akutsjukvård. Handledare har varit Lena Persson.

Studien kommer att publiceras som en rapport vid forskningsplattformen under 2015.

- **Uppföljning av åtgärdsförslag från akut somatisk vård till primärvård**

Även denna studie har genomförts inom ramen för projektet *Omhändertagande av personer som upprepade gånger söker hjälp på akuten*. I studien undersöks vilka åtgärdsförslag som har skickats från akutmottagningens specialteam till primärvården, vad åtgärdsförslagen innehöll och vilken yrkeskategori som åtgärdade förslagen samt i vilken mån åtgärdsförslagen skickats åter till akutmottagningen. Studien kommer att presenteras som en magisteruppsats av Carola Månsson som är studerande på distriktssköterskeprogrammet. Handledare är Liselotte Jakobsson.

Studien kommer att publiceras som en rapport vid forskningsplattformen under 2015.

DOKTORANDER VID FORSKNINGSPLATTFORMEN

För närvarande är fem doktorander anställda vid forskningsplattformen

CECILIA GARDSTEN anställdes som doktorand i vårdvetenskap i december 2011 och är inskriven som doktorand vid Institutionen för hälso- och vårdvetenskap, Linnéuniversitet. Doktorsavhandlingen fokuserar på utveckling av informationsteknik som stöd till personer med diabetes typ 2.

Handledare: Kerstin Blomqvist, HKR, Christina Mörtberg och Mikael Rask vid Linnéuniversitet.

SUSANNE LINDSKOV anställdes som doktorand i vårdvetenskap i januari 2012 och är inskriven vid Institutionen för kliniska vetenskaper, Lunds universitet. Licentiatavhandlingen syftar till att undersöka förhållandena mellan viktförändring och motoriska, icke-motoriska, farmakologiska och immunologiska faktorer vid Parkinsons sjukdom.

Handledare: Klas Sjöberg, LU, Peter Hagell och Albert Westergren, HKR.

SOPHIE SCHÖN PERSSON anställdes i januari 2012 och är inskriven som doktorand i folkhälsovetenskap vid Lunds universitet. Avhandlingen fokuserar på salutogena upplevelser i mötet och i relationer på arbetsplatsen hos vård- och omsorgspersonal som grund för att identifiera medarbetskaptets roll för en hälso-skapande arbetsplats.

Handledare: Ingemar Andersson, Petra Nilsson Lindström och Kerstin Blomqvist, HKR, samt Margareta Troein, LU.

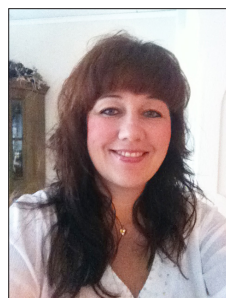
MARIA KLÄFVERUD anställdes som doktorand i socialt arbete i oktober 2012 och är inskriven vid Socialhögskolan, Lunds universitet. Doktorsavhandlingen har fokus på barns upplevelser av kontakten med ett Barnahus och med de olika professioner som barnet träffar.

Handledare: Torbjörn Hjort, Maria Bangura-Arvidsson och Vesa Leppänen, LU, samt Ann-Margreth Olsson, HKR.

ANNA PÅLSSON anställdes som doktorand i vårdvetenskap i september 2013 och är inskriven vid Institutionen för hälso- och vårdvetenskap, Linnéuniversitetet. Licentiatavhandlingen har fokus på befrämjande av hälsa, återhämtning och försoning bland våldsutsatta personer.

Handledare: Anita Bengtsson Tops och Ulf Ericsson, HKR samt Sofia Almerud, Linnéuniversitetet.

DISPUTATIONER

Under 2014 har två av doktoranderna som deltar i forskningsplattformens doktorandseminarier tagit examen.

ATIKA KHALAF försvarade den 25 april sin doktorsavhandling *Nutrition, Weight Status and Physical Activity in Saudi Arabia – with Special Focus on Women* på Karolinska Institutet.

JENNY ARONSEN TORP försvarade den 5 juni sin licentiatavhandling *Nutrition and Physical Activity among Somali Immigrants in Sweden* vid Lunds universitet.

Vi gratulerar Atika och Jenny och deras handledare till examen och tillönskar fortsatt vetenskaplig framgång.

DOKTORANDSEMINARIER

Forskningsplattformens seminarieverksamhet för doktorander är öppen för alla doktorander vid HKR som skriver avhandlingar inom det hälsovetenskapliga området. Seminarierna är även öppna för masterstudenter som skriver uppsatser inom det hälsovetenskapliga fältet.

Under 2014 har vi sammanlagt haft sex seminarier, där projektplaner eller manus har diskuterats. Sammanlagt elva doktorander och sex mastersstudenter har under 2014 ingått i seminariegruppen.

Tre av masterstudenterna har examinerats under 2014: Rosemarie Wilnerzon Törn, Camilla Malm och Kena Saii. Vi gratulerar dem till deras Mastersexamen!

QuantRumm

Forskningsplattformen hade dessutom metodinriktade seminarier med fokus på kvantitativ forskningsmetodik, s.k. QuantRumm, i samarbete med forskningsmiljöerna MHS och PRO-CARE.

Ansvariga för dessa seminarier är Ingemar Andersson, Petra Nilsson Lindström, Peter Hagell, Albert Westergren och Atika Khalaf.

Qual-Cirkel

Under 2014 har även studiecirkeln kring kvalitativa forskningsmetoder, *QualCirkeln*, haft workshops två gånger/termin med Anna-Karin Edberg och Kerstin Blomqvist som ansvariga.

DELTAGARE I DOKTORANDSEMINARIERNA

Doktorander

Madeline Agosti, Jenny Aronsen Torp, Cecilia Gardsten, Pernilla Garmy, Atika Khalaf, Maria Kläfverud, Susanne Lindskov, Marie Nilsson, Sophie Schön Persson, Anna Pålsson samt Valentina Bala.

Mastersstudenter

Helén Berthelson, Anne Dam Larsen, Annika Davidsson, Camilla Malm, Kena Saii samt Rose-Marie Wilnerzon Thörn.

FORSKNINGSPLATTFORMEN SOM MÖTESPLATS

Arbetsmöte och Seminarier

Forskningsplattformen har under 2014 haft nio arbetsmöten med representanter från de olika projekten. Arbetsmötena har fokuserat på verksamhetens genomförande och inriktning samt kommande aktiviteter. Vi har dessutom haft sex interna seminarier, som bl.a. haft fokus på ansökningar till externa anslagsgivare och forskningskommunikation.

Handledarluncher

Vid fyra tillfällen har doktorander och såväl interna som externa handledare samlats för gemensamma lunchdiskussioner kring doktorandernas studiesituation. Mötena styrs av doktorandernas och handledarnas önskemål. Vi har fokuserat på doktorandernas situation när man är anställd vid ett lärosäte och inskriven vid ett annat, karriärplanering efter doktors/licentiatsexamen samt den tredje uppgiften.

Mötena har bland annat resulterat i planer på att införa en introduktionskurs och ett mentorskapsprogram för doktorander och vi har även gått igenom de nuvarande avtalen som är skrivna med de antagande lärosätena för att identifiera oklarheter inför nästa verksamhetsperiod.

Det vetenskapliga rådet

Det vetenskapliga rådet har träffats vid fem tillfällen under 2014. Rådet består av representanter för de hälsovetenskapliga ämnesområdena inom Sektionen för Hälsa och Samhälle, det vill säga folkhälsovetenskap, omvårdnad, oral hälsa och socialt arbete.

Rådets uppgifter består främst av bedömningar av ansökningar avseende den vetenskapliga kvaliteten, samt återslagrapporteringar av pågående projekt. Under 2014 har Göran Ejlertsson ersatts av Ingemar Andersson, biträdande professor i folkhälsovetenskap.

ÖPPNA SEMINARIER

Forskningsplattformen har under 2014 anordnat fyra seminarier, öppna för alla intresserade. De öppna seminarierna har främst samlat deltagare från HKR, men även från Region Skåne och omgivande kommuner.

Atika Khalaf

22 maj

Atika Khalaf, universitetslektor i folkhälsovetenskap vid HKR, presenterade sitt avhandlingsarbete *Nutrition, Weight Status and Physical Activity in Saudi Arabia – with special focus on women*.

Atika försvarade sin avhandling vid Karolinska Institutet den 25 april 2014.

Jenny Aronsen Torp

11 juni

Jenny Aronsen Torp, doktorand i omvårdnad, presenterade sin licentiatsavhandling *Nutrition and Physical Activity among Somali Immigrants in Sweden*.

Jenny försvarade sin avhandling vid Lunds universitet den 5 juni 2014

Mette Kjerholt & Ole Toftdahl Sørensen

16 oktober

Mette Kjerholt, post-dok och sjuksköterska och Ole Toftdahl Sørensen, chefssjuksköterska, båda från Hæmatologisk Afdeling vid Roskilde sjukhus, Danmark, höll ett seminarium om sjuksköterskans roll som ledare för utveckling och förändring i klinisk praktik – från idé till implementering - Hur omsätts visioner i omvårdnadsarbetet till klinisk praktik?

De senaste 15 åren har Mette initierat och genomfört en rad kliniska forsknings- och utvecklingsprojekt inom ramen för kvalitetsutveckling. Mettes roll är att utveckla och inspirera forskningsmiljön på kliniken, med mål att kvalitetssäkra omvårdnaden med fokus på patientens livskvalitet.

Maria Kläfverud & Ann-Margreth Olsson

14 november

Ann-Margreth Olsson, universitetslektor i socialt arbete och doktoranden Maria Kläfverud höll ett seminarium kring *Barn i Barnhus* - ett tvärvetenskaplig studie ur barnperspektiv med fokus på de professionella som följer med barn till barnhuset som s.k. trygghetspersoner, samt socialsekreterarnas arbete kopplat till Barnhus.

WORKSHOPS

Muntlig framställning

Sten Erici, MedCul, Lunds universitet, 22 april

Under workshopen fick deltagarna träna på muntlig framställning genom att förbereda en presentation av sin forskning och presentera den inför övriga deltagare. Gruppen gav sedan tillsammans feedback på presentationerna. Varje presentation filmades också så att deltagarna själva kunde titta på sin presentation och diskutera den enskilt med Sten Erici.

Under workshopen varvades de förberedda presentationerna med andra övningar, såsom att oförberedd ställa sig och genomföra en kort presentation av en plats som man hade en förankring till.

Att skriva debattartiklar

Leila Rudelius, HKR, 16 maj

Eftersom FPL skulle ingå i ett pilotprojekt för att undersöka hur forskarbloggen vid HKR används, fick FPLs medarbetare vid två tillfällen möjlighet att utveckla sina kunskaper i att skriva debattartiklar.

Leila hade först en workshop som lyfte de viktigaste principerna för debattartiklar och diskuterade vad som kan vara viktigt att tänka på. Deltagarna fick sedan skriva en text som utgjorde underlag för diskussion vid nästkommande träff.

Workshopen resulterade i flera debattartiklar från FPLs medarbetare (se publikationslistan).

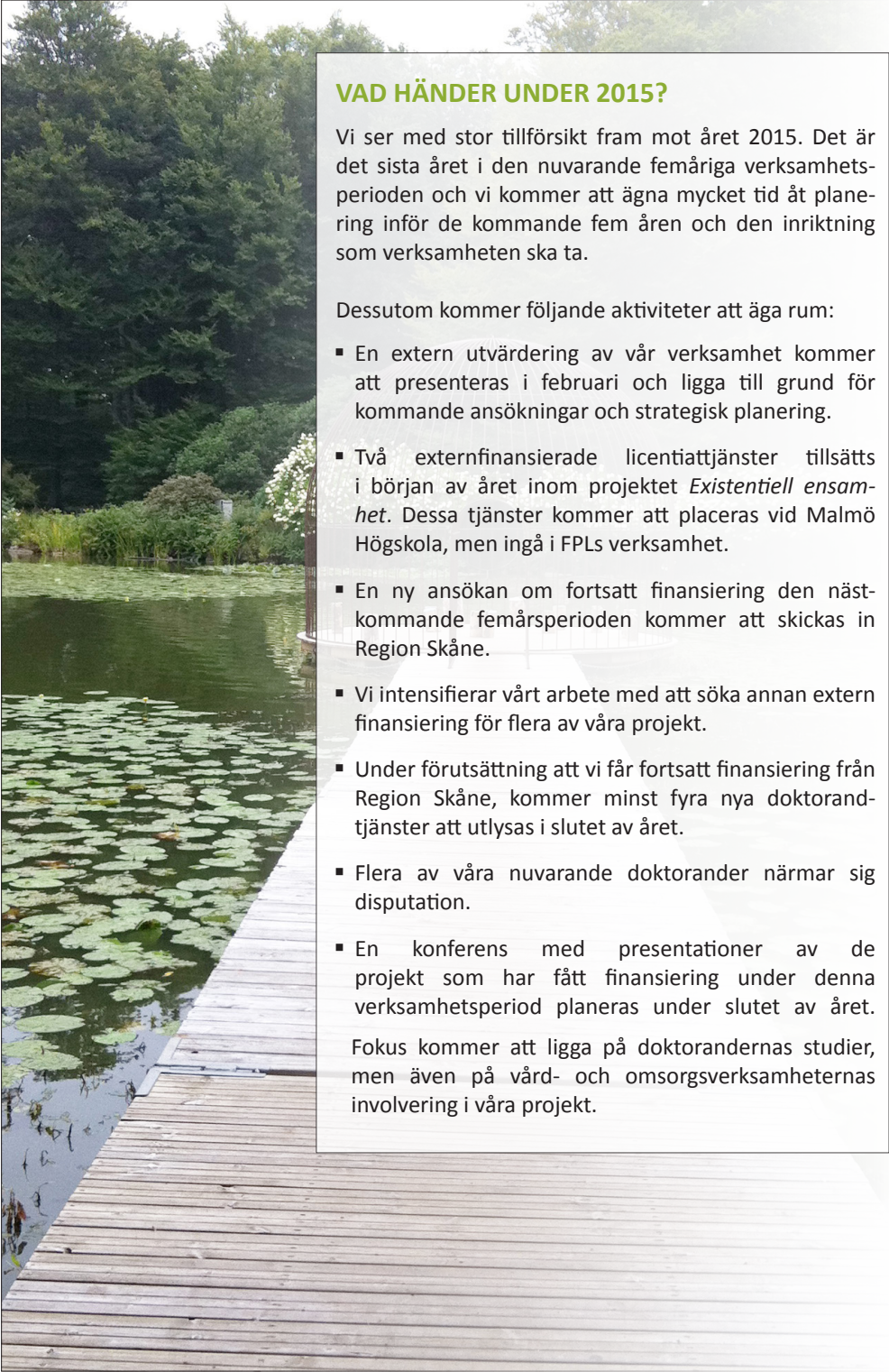
STRATEGIPLAN FÖR 2013-2015

Forskningsplattformens strategiplan gäller fram till och med 2015. Under 2014 har vi arbetat med samtliga målsättningar, men främst fokuserat på hur vi ytterligare kan involvera studenter i våra projekt och öka den externa finansieringen av projekten.

Strategiplanens övergripande målsättningar är:

- Att bedriva verksamhetsanknuten forskning som är relevant för hälsa, vård och omsorg i nordöstra Skåne
- Att bedriva forskning av hög vetenskaplig kvalitet
- Att de projekt som ingår i FPLs verksamhet ska ha en flervetenskaplig ansats
- Att vara en mötesplats för forskare vid HKR samt personal från kommunal och regional vård och omsorg
- Att öka involveringen av studenter i forsknings- och utvärderingsprojekt
- Att öka den externa finansieringen av FPLs projekt
- Att öka nationella och internationella samarbeten
- Att bidra till att utveckla vetenskaplig kunskap hos personal inom vård- och omsorgsverksamheterna, samt
- Att forskningsplattformens olika processer är tydliga och transparenta för medarbetare, samarbetspartners och allmänheten.

VAD HÄNDER UNDER 2015?

Vi ser med stor tillförsikt fram mot året 2015. Det är det sista året i den nuvarande femåriga verksamhetsperioden och vi kommer att ägna mycket tid åt planering inför de kommande fem åren och den inriktning som verksamheten ska ta.

Dessutom kommer följande aktiviteter att äga rum:

- En extern utvärdering av vår verksamhet kommer att presenteras i februari och ligga till grund för kommande ansökningar och strategisk planering.
 - Två externfinansierade licentiattjänster tillsätts i början av året inom projektet *Existentiell ensamhet*. Dessa tjänster kommer att placeras vid Malmö Högskola, men ingå i FPLs verksamhet.
 - En ny ansökan om fortsatt finansiering den nästkommande femårsperioden kommer att skickas in Region Skåne.
 - Vi intensifierar vårt arbete med att söka annan extern finansiering för flera av våra projekt.
 - Under förutsättning att vi får fortsatt finansiering från Region Skåne, kommer minst fyra nya doktorandtjänster att utlysas i slutet av året.
 - Flera av våra nuvarande doktorander närmar sig disputation.
 - En konferens med presentationer av de projekt som har fått finansiering under denna verksamhetsperiod planeras under slutet av året.
- Fokus kommer att ligga på doktorandernas studier, men även på vård- och omsorgsverksamheternas involvering i våra projekt.

EKONOMISK REDOVISNING 2014

	INTÄKTER	UTGIFTER	BALANS
Ingående balans			+ 3 423 563¹
Intäkter			
Region Skåne	3 000 000		
Kristianstads kommun	153 000		
Osby kommun	25 000		
Östra Göinge kommun	28 000		
Perstorps kommun	14 000		
Hässleholms kommun	99 000		
Bromölla kommun	24 000		
Högskolan Kristianstad	3 000 000		
Open Arena (IKT-projektet)	76 374		
SUMMA INTÄKTER	+ 6 419 374		
Löner: forskningsprojekt, m m			
Forskningsstid till forskare		11+11 månader	
Forskningsstid stöd för personal från vård och omsorg		3,25 månader	
Forskningsstid för adjunkter		1 månad	
Vetenskapliga rådet		96 timmar	
Handledning av studentuppsatser		60 timmar	
Post doc, Anders-Petter Andersson		50 %	
Löner: ledning/administration			
Anna-Karin Edberg		30 %	
Manuela Schmidt, Emma Lindgren		40-80%	
Löner: doktorander			
Cecilia Gardsten 100 %, Susanne Lindskov 50 %, Sophie Schön Persson 80 %, Maria Kläfverud 100 %, Anna Pålsson 50 % ^A			
Summa Lönekostnader inkl. LBK:		4 690 000	
Driftkostnader			
Omkostnader forskning		36 250	
Omkostnader doktorander		45 989	
Drift/kopiering		96 000	
Summa Driftkostnader		178 239	
Högskolegemensamma kostnader			
Hyreskostnader		1 078 700	
Ledning		281 400	
Ekonomi- och personaladministration		140 700	
Infrastruktur och service		328 300	
Bibliotek		281 400	
Summa Högskolegemensamma kostnader		2 110 500	
SUMMA UTGIFTER		6 978 739	
UTGÅENDE BALANS			+ 2 864 198

A. Samfinansieras 25 % FPL, 25 % övriga externa medel. 1) Varav 2 093 965 kronor återstående skuld ifrån HKR vid början av 2014. Denna skuld är, utöver de 3 000 000 kronor, inbetald under 2014.

Foto: Ewa E Godwin

PUBLIKATIONER AV PLATTFORMENS FORSKARE 2014

Forskningsplattformen har ett nära samarbete med andra miljöer inom HKR och de publikationer som redovisas även inom ramen för dessa miljöer är specifikt markerade enligt följande: A=PRO-CARE, B=MHS, C=Cyphisco, D=Psyk-PHASI. Namnet på de medarbetare som ingår i FPLs verksamhet är understrukna.

Internationella vetenskapliga refereebedomda publikationer

Publicerade

^cAndersson, A.-P., Cappelen, B. & Olofsson, F. (2014). Designing sound for recreation and well-being. In: Baptiste Caramiaux, Koray Tahiroğlu, Rebecca Fiebrink, Atsu Tanaka (Ed.), Proceedings of the International Conference on New Interfaces for Musical Expression (NIME 2014): Paper presented at International Conference on New Interfaces for Musical Expression (NIME 2014) (pp. 529-532).

Beck, I., Jakobsson, U. & Edberg, A.-K. (2014). Applying a palliative care approach in residential care: effects on nurse assistants' experiences of care provision and caring climate. Scandinavian Journal of Caring Sciences, 28(4), 830-841.

Beck I., Törnquist A. & Edberg A.-K. (2014) Nurse assistants' experience of an intervention focused on a palliative care approach in residential care. International Journal of Older People Nursing, 9(2), 140-150.

^dBengtsson Tops, A., Ehliasson, K. & Ericsson, U. (2014). Living in supportive housing for people with serious mental illness: A paradoxical everyday life. International Journal of Mental Health Nursing, 23(5), 409-418.

^dBengtsson Tops, A. & Hansson, L. (2014). Landlords' experiences of housing tenants suffering from severe mental illness: a Swedish empirical study. Community Mental Health Journal, 50(1), 111-119.

^aBolejko, A., Brodersen, J., Zackrisson, S., Wann-Hansson, C. & Hagell, P. (2014). Psychometric properties of a Swedish version of the Consequences of Screening: Breast Cancer questionnaire. Journal of Advanced Nursing, 70(10), 2373-2388.

^aBolejko, A., Zackrisson, S., Hagell, P. & Wann-Hansson, C. (2014). A roller coaster of emotions and sense: coping with the perceived psychosocial consequences of a false-positive screening mammography. Journal of Clinical Nursing, 23(13-13), 2053-2062.

Bolmsjö, I., Edberg, A.-K. & Lilja Andersson, P. (2014). The use of drama to support reflection and understanding of the residents' situation in dementia care: a pilot study. International Journal of Older People Nursing, 9(3), 183-191.

Bökberg, C., Ahlström, G., Karlsson, S., Hallberg, I. & Janlöv, A.-C. (2014). Best practice and needs for improvement in the chain of care for persons with dementia in Sweden: qualitative study based on focus group interviews. BMC Health Services Research, 14, 596.

^DEricsson, U. & Bengtsson-Tops, A. (2014). Housing Support Workers as Equilibrists between Instrumentality and Situation – In congregated supported housings for people with SMI. *Vulnerable Groups & Inclusion*, 5. <http://dx.doi.org/10.3402/vgi.v5.23755>

^CGarmy, P., Berg, A. & Clausson, E. K. (2014). Supporting positive mental health development in adolescents with a group cognitive intervention. *British Journal of School Nursing*, 9(1), 24-29.

^CGarmy, P., Clausson, E. K., Nyberg, P. & Jakobsson, U. (2014). Overweight and television and computer habits in Swedish school-age children and adolescents: a cross-sectional study. *Nursing and Health Sciences*, 16(2), 143-148.

^AHagell, P. (2014). Testing rating scale unidimensionality using the Principal Component Analysis (PCA)/t-test protocol with the Rasch Model: the primacy of theory over statistics. *Open Journal of Statistics*, 4(6), 456-465.

Janlöv, A.-C., Persson, I. & Berg, A. (2014). The lived experience of a 24-hour support center for persons with psychiatric disabilities: making me feel almost like an ordinary person. *Open Journal of Nursing*, 4(1), 42-50.

^AKhalaf A, Westergren A., Berggren V, Ekblom Ö & Hazzaa A-H. (2014) Prevalence and association of female weight status and dietary habits with sociodemographic factors: a cross-sectional study in Saudi Arabia. *Public Health Nutrition*, Sep 4, 1-13. doi:10.1017/S1368980014001797.

^AKhalaf A, Westergren A., Ekblom Ö, Al-Hazaa H & Berggren V. (2014) Nurses' views and experiences of caring for malnourished patients in surgical settings in Saudi Arabia – A qualitative study. *BMC Nursing*. 13:29 doi:10.1186/1472-6955-13-29

^ALindholm, B., Hagell, P., Hansson, O. & Nilsson, M. H. (2014). Factors associated with fear of falling in people with Parkinson's disease. *BMC Neurology*, 14, 19.

^ALindskov, S., Sjöberg, K., Westergren, A. & Hagell, P. (2014). Malnutrition risk in Parkinson's disease. *Journal of Aging Research & Clinical Practice*, 3(2), 93-99.

Lundqvist, P., Kleberg, A., Edberg, A.-K., Larsson, B. A., Hellström-Westas, L. & Norman, E. (2014). Development and psychometric properties of the Swedish ALPS-Neo pain and stress assessment scale for newborn infants. *Acta Paediatrica*, 103(8), 833-839.

Orban, K., Edberg, A.-K., Thorngren-Jerneck, K., Önnarfält, J. & Erlandsson, L.-K. (2014). Changes in parents' time use and its relationship to child obesity. *Physical & Occupational Therapy in Pediatrics*, 34(1), 44-61.

Orban, K., Erlandsson, L.-K., Edberg, A.-K., Önnarfält, J. & Thorngren-Jerneck, K. (2014). Effect of an occupation-focused family intervention on change in parents' time use and children's body mass index. *Journal of Occupational Therapy*, 68(6), e217-e226.

^APajalic Z & Westergren A. (2014) A Network for Eating and Nutrition as a platform for cooperation over the organisational borders between healthcare sectors in Sweden. Journal of Health Sciences 4(3),1-7.

Persson, L., Furenbäck, I. & Jakobsson, L. (2014). A new model for dealing with patients who frequently arrive spontaneously at hospital emergency departments requiring health care: a pilot study. International Journal of Nursing & Clinical Practices, 1, 103.

^ARolandsson, S., Andersson Sjöland, A., Brune, J. C., Li, H., Kassem, M., Mertens, F. Westergren, A., Eriksson, L., Hansson, L., Skog, I., Bjerner, L., Scheduling, S. & Westergren-Thorsson, G. (2014). Primary mesenchymal stem cells in human transplanted lungs are CD90/CD105 perivascularly located tissue-resident cells. BMJ Open Respiratory Research, 1(1), e000027.

^ASjödahl Hammarlund, C., Andersson, K., Andersson, M., Nilsson, M. H. & Hagell, P. (2014). The significance of walking from the perspective of people with Parkinson's disease. Journal of Parkinson's Disease, 4(4), 657-663.

^ASjödahl Hammarlund, C., Nilsson, M. H., Idvall, M., Rosas, S. R. & Hagell, P. (2014). Conceptualizing and prioritizing clinical trial outcomes from the perspectives of people with Parkinson's disease versus health care professionals: a concept mapping study. Quality of Life Research, 23(6), 1687-1700.

^ATing W, Hong J, Junqiao W, Liang W & Westergren A (2014) A review of eating difficulties after stroke. Journal of Nursing Science (护理学杂志) 29(23), 83-86. DOI: 10.3870/hlxzz.2014.23.083 (in Chinese).

^AWestergren, A. & Hagell, P. (2014). Measurement properties of the 12-item Short-Form Health Survey in stroke. Journal of Neuroscience Nursing, 46(1), 34-45.

^AWestergren, A., Torfadóttir, Ó. & Hagell, P. (2014). Malnutrition and nutritional care in an Icelandic teaching hospital. Research (1), 1270.

^AWestergren, A., Torfadóttir, O. & Hagell, P. (2014). Inter- and intrarater reliability of Minimal Eating Observation and Nutrition Form - version II (MEONF-II) nurse assessments among hospital inpatients. BMC Nursing, 13, 18.

E-pub ahead of print/in press

Beck, I., Jakobsson, U. & Edberg, A-K. Applying a palliative care approach in residential care: effects on nurse assistants' work situation. Palliative & Supportive Care. Doi: 10.1017/S1478951513000783.

^CClausson, E. K., Berg, A. & Janlöv, A.-C. Challenges of documenting schoolchildren's psychosocial health: a qualitative study. Journal of School Nursing.

^BEricsson, U., Pettersson, P., Augustinsson, S. A Jigsaw Puzzle with No Given Solution – The financial crisis, trust, loyalty and fair-play. Labor Studies Journal. Doi: 10.1177/0160449X14567808

^cGarmy, P., Jakobsson, U., Steen Carlsson, K., Berg, A. & Clausson, E. K. Evaluation of a school-based program aimed at preventing depressive symptoms in adolescents. Journal of School Nursing.

Larsson, H. & Blomqvist, K. From a diagnostic and particular approach to a person-centred approach: a development project. Journal of Clinical Nursing.

^bNilsson, M., Ejlertsson, G., Andersson, I. & Blomqvist, K. Caring as a salutogenic aspect in teachers' lives. Teaching and Teacher Education.

Ornung Wallin, A., Jakobsson, U. & Edberg, A-K. Job strain and stress of conscience among nurse assistants working in residential care. Journal of Nursing Management. Doi: 10.1111/jonm.12145.

Papastavrou, E., Acaroglu, R., Sendir, M., Berg, A., Efstathiou, G., Idvall, E., Suhonen, R. The relationship between individualized care and the practice environment: an international study. International Journal of Nursing Studies.

^AWestergren A., Broman JE, Hellström A, Willman A, Fagerström C & Hagell P. Measurement properties of the Minimal Insomnia Symptom Scale (MISS) as an insomnia screening tool among adults and the elderly. Sleep Medicine <http://dx.doi.org/10.1016/j.sleep.2014.10.016>

Accpterade för publicering

^BAgosti M, Ejlertsson G., Andersson I & Janlöv A-C. Shift Work to Balance Everyday Life? A salutogenic nursing perspective in home help service in Sweden. BMC Nursing.

Augustinsson, S. & Petersson, P. On discharge planning – how to accomplish discharge planning between formal routines and complex practice.

^BEricsson, U. & Augustinsson, S. The Role of First Line Management in Health Care Organizations – A qualitative study on the work life experience of ward managers. Journal of Research in Nursing.

^DEricsson, U., Bengtsson-Tops, A. & Ehliasson, K. Meaning in Work and Emerging Work Identities of Housing Support Workers – A quest for a comprehensible plot. Work: A Journal of Prevention, Assessment & Rehabilitation.

^AHöglund A, Broman JE, Pålhagen S, Fredrikson S & Hagell P. Is excessive daytime sleepiness a separate manifestation in Parkinson's disease? Acta Neurologica Scandinavica.

^ALindholm B, Hagell P. Hansson O & Nilsson MH. Prediction of falls and/or near falls in people with mild Parkinson's disease. PlosOne.

^ANilsson MH, Hagell P & Iwarsson S. Psychometric properties of the General Self-Efficacy Scale in Parkinson's disease. Acta Neurologica Scandinavica.

Rämgård, M., Petersson, P. & Blomqvist, K. Developing Health and Social Care Planning in Collaboration. Journal of Interprofessional Care.

Werntoft, E. & Edberg, A-K. Politicians views on the aspects which influence their decision making. Interviews with Swedish healthcare politicians. Journal of Health Organization and Management,

^AWestergren A, Broman JE, Hellström A, Fagerström C, Willman A & Hagell P. Measurement properties of the Minimal Insomnia Symptom Scale (MISS) as an insomnia screening tool among adults and the elderly. Sleep Medicine.

Inskickade för publicering

Andersson, A-C., Berg, A., Ainalem, I. & Janlöv, A-C. Professionals experiences of a collaborative quality improvement program for people with psychiatric disabilities living in the municipality.

^ABolejko A, Hagell P, Wann-Hansson C & Zackrisson S. Women experience long-term psychosocial consequences of false-positive mammography – can we predict them? A cohort study in a population based screening programme.

Edberg, A-K., Anderson, K., Orrung Wallin, A. & Bird, M. The development of the Strain in Nursing care Scale.

^BEjlertsson L, Heijbel B, Ejlertsson G & Andersson I. Recovery, Internal Work Experiences and Work-Life Balance Important to Salutogenic Health: A questionnaire study among primary health care workers in Sweden.

^DEhliasson, K., Ericsson, U. & Bengtsson Tops, A. Support to individuals suffering from serious mental illness: ideas inherent in the Swedish Disability Act

^AHagell P, Edfors E, Hedin G, Westergren A & Sjö Dahl Hammarlund C. Group concept mapping for evaluation and development in nursing education.

^AHagell P & Westergren A. Sample size and statistical conclusions from tests of fit to the Rasch measurement model according to the RUMM2030 program.

Lilja Andersson, P., Petersén, Å., Graff, C. & Edberg, A-K. Long-term experience of undergoing a predictive test for Huntington's disease.

^BNilsson P., Bringsén Å., Andersson H.I. & Ejlertsson G. An Evaluation Matrix for Assessing Adequate and Motivating Questions in Public Health Surveys: A Cognitive Interview Study. BMC Public Health.

Orrung Wallin A., Edfors, E. & Edberg A-K. The experience of job satisfaction among nurse assistants working in residential care for older people.

Rahm, H., Andersson, M. & Edberg, A-K. The collective voice. Legitimation strategies in focus group discussion with nurses in municipal palliative care for older people in Sweden.

^ATorp JA, Berggren V, Erlandsson L-K & Westergren A. (2014) Weight status among Somali immigrants in Sweden and its relationship to sociodemographic characteristics, dietary- and physical activity patterns. A cross-sectional study.

^AWestergren A, Hagell P, Wendin K & Sjö Dahl Hammarlund C. Experiences of mealtimes and related tasks among persons with Parkinson's disease - a qualitative study.

^AWestergren A, Khalaf A & Hagell P. A Swedish version of the SCREEN II for malnutrition screening among community dwelling elderly.

Nationella vetenskapliga publikationer

^BAndersson I & Leden I. (2014) Vården av skönlitteratur hälsosam för medicinare. Läkartidningen, 111(48): 2172-2173.

Rapporter

Brandt, M., Larsson, A.-L. & Beck, I. (2014). Sjuksköterskors upplevelse av vad som främjar ett gott etiskt klimat inom hälso- och sjukvård av äldre. Forskningsplattformen för hälsa i samverkan 2014:2. Kristianstad: Kristianstad University Press.

^BEjlertsson L, Heijbel B, Ejlertsson G & Andersson I. (2014) Salutogena arbetsfaktorer för friska medarbetare – en enkätstudie inom primärvården. Rapport MHS 2014:01, Kristianstad University Press.

Persson L, Jakobsson L & Ekman I. (2014) Utvärdering av ett förändrat arbetssätt för omhändertagande av personer som upprepade gånger söker vård via akutmottagningen Forskningsplattformen för hälsa i samverkan 2014:3. Kristianstad: Kristianstad University Press.

Varland, L. & Blomqvist, K. (2014). Vård- och omsorgsplanering i samverkan: Ett närstående perspektiv. Forskningsplattformen för hälsa i samverkan 2014:1. Kristianstad: Kristianstad University Press.

^AWestergren A & Hedin G (2014). Förebyggande och uppsökande verksamhet i Osby kommun - Slutrapport. PRO-CARE – 1654-1421-39.

Populärvetenskapliga publikationer

^AWestergren A, Hagell P & Sjö Dahl Hammarlund C. Undernäring och fallrisk - ett förestående folkhälsoproblem bland yngre pensionärer? Svensk Geriatrik 2014; 1: 11-14.

^AWendin K, Pajalic Z, Örtman G, Blücher A, Andersson H, Lindborg A-L, Fogelberg J, Borgenstierna C, Nyberg M, Olsson V & Westergren A. (2014) Mat, Näring och Robotar. Dietist-aktuellt vol XXIII, no 5, 18-20.

Presentationer

Internationella vetenskapliga presentationer

Beck, I. (2014). Increasing nurse assistants' focus on residents' situation and needs by applying a palliative care approach in residential care facilities. Paper presented at 20th International Congress on Palliative Care, Montreal. *Journal of Palliative Care*, 30(3), 238.

Edberg, A-K. (2014) Nurses wellbeing – an important factor for high quality care in residential care facilities (invited presentation), International Psychogeriatric Association Regional meeting, Brussels, Belgium.

^BEjlertsson L, Heijbel B, Ejlertsson G & Andersson I. (2014) Salutogenic health and work experience factors among primary health care workers in Sweden (poster). International Conference on Well-being at work, May 26-28, 2014, Copenhagen, Denmark

Gardsten, C., Blomqvist, K. & Mörtberg, C. (2014). Ethical considerations in Participatory Action Research (PAR). Paper presented at Nordic Conference in Nursing Research. Odense, Denmark.

^AHagell P. (2014) Towards end-user centered outcome measurement: An example from Parkinson's disease. The 2nd International Congress on Nursing & Healthcare. Chicago, IL, USA, 2014. *J Nurs Care* 2014; 3(7): 71.

^AHöglund A, Broman JE, Pålhagen S, Fredrikson S & Hagell P. (2014) Excessive Daytime Sleepiness in Parkinson's Disease – relationship to motor and non-motor symptoms. The 18th International Congress of Parkinson's Disease and Movement Disorders. Stockholm, Sweden, 2014. *Movement Disorders* 2014; 29(Suppl 1). S292.

^AKhalaf A, Westergren A, Berggren V & Hazzaa A-H. (2014) Discrepancies between actual, perceived and ideal body image among young female university students in southwestern Saudi Arabia. *Appearance Matters* 6th conference, 1-2 July 2014, Bristol, UK.

^AKhalaf A, Westergren A, Berggren V & Hazzaa A-H. (2014) Association of weight status and dietary habits with socio-demographic factors among university female students in Saudi Arabia. 4th International Public Health Conference & 21st National Public Health Colloquium, 26-28 August 2014, Kuala Lumpur, Malaysia.

Lilja Andersson, P., Juth, N., Petersén, Å., Graff, C. & Edberg, A-K. (2014) Ethical aspects of undergoing a predictive genetic testing for Huntington's disease. The 16th World Congress of Psychiatry (WPA 2014), Madrid, Spain.

^ALjusback AM, Hagell P, Nilsson MH, Sperens M, Forsgren L, Hariz GM. (2014) Psychometric properties of a modified self-rating version of the ADL taxonomy for people with Parkinson's disease. The 18th International Congress of Parkinson's Disease and Movement Disorders. Stockholm, Sweden, 2014. *Movement Disorders*, 29(Suppl 1). S187.

^cOlsson, A.-M. E. (2014). Responsive understanding from within conducting social investigations in social work. In: Gail Simon (Ed.), Beyond professional monologue: rendering oppressed voices audible in reflexive dialogical practice and research. Paper presented at 15 th International Bakhtin Conference. Bakhtin as Praxis: Academic Production, Artistic Practice, Political Activism 23-27 July, 2014 The Royal Art Academy, Stockholm.

^cOlsson, A.-M. E. (2014). Children in Barnahus – an interdisciplinary research study from children’s perspective: inviting children into partnership in social investigations in context of CH. In: Barns stämma: NFBO 2014 Nordiske om børnemishandling og omsørgssvigt, 26–28 aug. 2014, Nuuk, Grönland. Paper presented at Den 8. Nordiske forening mot børnemishandling og omsørgssvigt, 26–28 aug. 2014, Nuuk, Grönland.

^cOlsson, A.-M. E. (2014). Securing children’s well-being when parent participates in peace-keeping forces abroad: the case of Sweden. In: Claes Göran Svedin (Ed.). Paper presented at NFBO’s 8.e konference Nuuk, Grönland 26 - 28. august 2014. Nuuk, Grönland.

^aOlsson V, Nyberg M, Pajalic Z, Örtman G, Westergren A, Blücher A, Andersson H & Wendin K. (2014) Designing meals for elderly with eating difficulties: a cooperative approach. 6th European Conference on Sensory and Consumer Research. 7-10 sep 2014, Copenhagen, Denmark.

Orrung Wallin, A., Edfors, E. & Edberg, A-K. (2014) Job satisfaction among nurse assistants working in residential care for older people. 22:a Nordiska kongressen i Gerontologi, NKG, Göteborg.

Persson, L. & Jakobsson, L. (2014). A new model for dealing with patients who frequently arrive spontaneously at hospital emergency departments requiring health care: a pilot study. Paper presented at 2nd International Conference on Nursing and Healthcare. Chicago, USA.

Petersson, P., Blomqvist, K. & Rämgård, M. (2014). Using participatory action research in the development of a model for health and social care planning in collaboration. Paper presented at Nordic Conference in Nursing Research - Methods and Networks for the future, 10-12 June 2014, Odense, Denmark.

^bSchön Persson S, Nilsson Lindström P & Blomqvist K. (2014) The importance of responsibility in workplace health promotion (poster) Health Promotion Research - An International Forum (A joint event with the Global Working Group on Salutogenesis). August 25 - 27, 2014, Trondheim, Norway.

Sundström M., Blomqvist K., Petersson P. & Rämgård M. (2014) Factors for improving Health and Social Care Planning in Collaboration (HSCPC). A Participatory Action Research Project. Oral presentation at Nordic Conference in Nursing Research. Odense, Denmark.

Övriga presentationer

^cGarmy, P., Berg, A. & Clausson, E. K. (2014). Att leda ett skolbaserat program för att förebygga depressiva symptom hos ungdomar: DISA-ledares erfarenheter. Paper presented at Skolsköterskornas kongress, Stockholm 8-9 maj.

^cGarmy, P., Jakobsson, U., Steen Carlsson, K., Berg, A. & Clausson, E. K. (2014). Att förebygga depressiva symptom hos ungdomar: en pilotstudie. Paper presented at Barnveckan, 7-11 april, Malmö.

^cGarmy, P., Jakobsson, U., Steen Carlsson, K., Berg, A. & Clausson, E. K. (2014). Att förebygga depressiva symptom hos ungdomar: en pilotstudie. Paper presented at Skolsköterskornas kongress, Stockholm 8-9 maj.

^cOlsson, A.-M. E. (2014). Utlandsmissioner och de därhemma. Paper presented at Försvarsmaktens Veteranforskningsseminarium, Försvarsmaktens Högkvarter, 11 mars 2014. Stockholm: Försvarsmakten, Swedish Armed Forces.

Böcker

Edberg, A.-K. & Wijk, H. (red). (2014). Omvårdnadens grunder: Hälsa och ohälsa (2 uppl). Lund: Studentlitteratur.

^aHagell P., Odin P. (2014) Apomorphine in Parkinson's disease. 3rd edition. UNI-MED Verlag AG, Bremen.

^cClausson, E., Teider, K, Einberg, E-L (2014). SkolVIPS. En modell för skolsköterskans dokumentation. Lund: Studentlitteratur.

Bokkapitel

^cAndersson, A.-P. & Cappelen, B. (2014). Musical interaction for health improvement. I: Karen Collins, Bill Kapralos, Holly Tessler (red), Oxford handbook of interactive audio. (sid. 247-262). Oxford: Oxford University Press.

^cAndersson, A.-P. & Cappelen, B. (2014). Vocal and tangible interaction in RHYME. I: Stensæth, Karette (red), Music, Health, Technology and Design. (sid. 21-38). Oslo: Norwegian Academy of Music.

^dBengtsson Tops, A. (2014). Behov av vård och stöd. I: David Brunt & Lars Hansson (red), Att leva med psykisk funktionsnedsättning: livssituation och effektiva vård- och stödinsatser (2 uppl) (pp. 153-170). Lund: Studentlitteratur.

^dBengtsson Tops, A. (2014). Hot och våld mot personer med psykisk funktionsnedsättning. I: David Brunt & Lars Hansson (red), Att leva med psykisk funktionsnedsättning: livssituation och effektiva vård- och stödinsatser (2 uppl) (pp. 207-216). Lund: Studentlitteratur.

Blomqvist, K. & Petersson, P. (2014). Vårdkedjans aktörer och organisering. I: Ehrenberg A & Wallin L (red.) Omvårdnadens grunder: Ansvar och utveckling (2 uppl) (sid. 167-196). Lund: Studentlitteratur.

^cCappelen, B. & Andersson, A.-P. (2014). Designing four generations of 'Musicking Tangibles'. I: Stensæth, Karette (red), Music, Health, Technology and Design (sid. 1-20). Oslo: Norwegian Academy of Music.

Edberg, A.-K. (2014). Kognitiv svikt. I: Edberg, A-K & Wijk, H (red) Omvårdnadens grunder: Hälsa och ohälsa (2 uppl) (sid. 645-685). Lund: Studentlitteratur.

Edberg, A.-K., Törnquist, A. & Hasson, H. (2014). Sjuksköterskans roll som ledare i kommunal vård och omsorg. I: Ehrenberg, A & Wallin, L (red), Omvårdnadens grunder: Ansvar och utveckling (2 uppl) (sid. 279-294). Lund: Studentlitteratur.

^cOlsson, A.-M. E. (2014). The impact of Dialogical Participatory Action Research (DPAR): riding in the peloton of dialogical collaboration. I: Gail Simon & Alex Chard (red), Systemic inquiry: innovations in reflexive practice research. Farnhill: Everything is Connected Press.

^cOlsson, A.-M. E. (2014). Dialogical Participatory Action Research in social work using delta-reflecting teams. I: Rauch, F., Schuster, A., Stern, T., Primila M. & Townsend, A. (red), Promoting change through action research (sid. 163-172). Rotterdam: Sense Publishers.

^aWestergren A (2014) Nutrition och Ätande. I: Edberg A-K, Wijk H (red) Omvårdnadens Grunder – Hälsa och Ohälsa (2 uppl) (sid 263-299). Lund: Studentlitteratur.

I media

I dagstidningar

^bEjlertsson L, Andersson I. (2014) Hon undersöker vad som får medarbetare att växa. Artikel i webbtidningen SuntLiv: <https://www.suntliv.nu/forskning/ledarskap-och-organisation> (2014-11-25).

^cOlsson, A.-M. E. (2014). Barnahus – effektivt eller fördröjande?. Kristianstadsbladet (22/5).

^cOlsson, S.-E. (2014). Ny myndighet ökar inte barnskyddet. Aftonbladet.

^aWestergren, A. (2014) DUNÄT minskar antalet undernärda patienter. Dagens Nyheter, Annonsbilaga. MediaPlanet (temanummer Life Science), Nr 6, September 2014, sidan 5.

^aWestergren A. (2014) Matmöjligheter styr äldres välmående. Kristianstadsbladet, 4 okt, 2014, sid A7.

Reportage "Färre undersköterskor patienthot", intervju med Anna-Karin Edberg (mfl), Svenska Dagbladet, 2014-01-28.

HKRs hemsida

- Pengar till forskning om existentiell ensamhet bland äldre (oktober 2014) Anna-Karin Edberg
- Utseende i fokus under världskonferens (november 2014) Åsa Bringsén

HKRs forskningsblogg

- Barnahus – straffrättsligt effektivt fördröjande socialt ingripande? (maj 2014), Ann-Margreth Olsson. Efterföljande artiklar bland annat i Kristianstadsbladet 22/5 och Blekinge läns tidning 23/5
- Före, under och efter barnahusbesök (maj 2014), Maria Kläfverud
- Äldre faller mellan stolarna, (juni 2014), Malin Sundström, Pia Petersson, Kerstin Blomqvist.
- En myndighet till - skulle det hjälpa barnen (maj 2014), Sven-Erik Olsson.
- Unik studie gjord inom primärvården (juni 2014). Efterföljande artikel i Kristianstadsbladet samt inslag i Radio Kristianstad, Ingemar Andersson.
- Skönlitteratur bör ingå i utbildningar (nov 2014), Ingemar Andersson.
- Bättre omhändertagande av mångbesökare på akutmottagning (september 2014) med efterföljande artikel i Kristianstadsbladet, Lena Persson, Liselotte Jakobsson
- Forskning ska öka kunskapen om existentiell ensamhet bland äldre (oktober 2014), Anna-Karin Edberg
- Mer stöd till veteraner i kris, Ann-Margreth Olsson

Installationer

©Cappelen, B., Olofsson, F., Andersson, A-P. (2014). Polly Ocean, Interaktiv installation.
http://rhyme.no/?page_id=3578

©Cappelen, B., Olofsson, F., Andersson, A-P. (2014). Polly Fire, Interaktiv installation.
http://rhyme.no/?page_id=3562

©Cappelen, B., Olofsson, F., Andersson, A-P. (2014). Polly Planet, Interaktiv installation.
http://rhyme.no/?page_id=3559

©Cappelen, B., Olofsson, F., Andersson, A-P. (2014). Polly Land, Interaktiv installation.
http://rhyme.no/?page_id=3557

©Cappelen, B., Olofsson, F., Andersson, A-P. (2014). Polly World, Interaktiv installation.
http://rhyme.no/?page_id=3548

BESKRIVNING AV FORSKNINGSPROJEKT

MEDARBETARSKAPETS ROLL FÖR EN HÄLSOSKAPANDE ARBETSPLATS

Ingemar Andersson, Kerstin Blomqvist, Petra Nilsson Lindström, Sophie Schön Persson & Pär Pettersson

Arbetet är en viktig grund för människors identitet och sociala liv och arbetsplatsen har en potential för att skapa eller befästa människors hälsa. Det ska ses mot bakgrund av att många människor idag lever ett hektiskt och kanske också splittrat liv. I ett sådant sammanhang är arbetet, med sina ofta fasta tider och kamratkrets, en viktig arena för att ge stadga och struktur i människors tillvaro. Arbetsplatsen kan i ett sådant perspektiv, under gynnsamma omständigheter, bli ett forum som adderar hälsa till individen, vilket innebär ett vidare synsätt än att främja hälsa på arbetsplatsen. Den traditionella synen på arbetsmiljön som en hälsorisk har allt mer ersatts av eller kompletterats med en syn på arbetet som just hälsobringande – salutogent. Grupprocesser, ledarskap och dialogkompetens har visats ha stor betydelse för hälsoskapande effekter, medan medarbetarskap och individansvar undersökts i mindre omfattning. Under flera år har forskningsarbete med inriktning salutogen arbetshälsa och hållbara arbetssystem bedrivits vid Högskolan Kristianstad i samarbete med bl.a. KTH i Stockholm och Region Skåne.

Syftet med det aktuella projektet är att i samverkan med kommunal omsorgsmiljö vidareutveckla redskap för hälsoskapande arbetsplatser. Redskapen ska bygga på redan etablerade resultat med framtagna instrument som grund, men utvecklas avseende arbetssätt och perspektiv. I arbetet kommer frågor som berör chefskap, ledarskap och medarbetarskap att fokuseras som grund för arbetet med dialogprocessen. För att ett dialogverktyg ska fungera är både chefs och arbetstagares roll viktig. Medarbetarskapet kan då handla om den enskilda medarbetarens engagemang, motivation för förändring och ansvar i processen. Syftet är också att studera effekten av sådana hälsoskapande processer i relation till och tillsammans med ledare, medarbetare och vårdtagare. Ansatsen är flervetenskaplig med samverkan mellan folkhälso-, arbets- och vårdvetenskap. Projektet påbörjades under våren 2012 med litteraturstudier och etablering av kontakter med den engagerade verksamheten i Hässleholms kommun. Drygt 20 medarbetarintervjuer har analyserats och resultatpublicering pågår. Ett andra kvalitativt delarbete med fokus på relationen medarbetare - ledare är under arbete. Resultaten kommer bl.a. ligga till grund för en planerad kvantitativ studie samt interventionsaktiviteter.

Ingemar Andersson, Petra Nilsson Lindström,
Kerstin Blomqvist & Sophie Schön Persson

INTERAKTIV MUSIKTEKNIK FÖR HÄLSA

Anders-Petter Andersson i samarbete med Anna-Karin Edberg samt Maria Hallgren, arbetsterapeut och Cecilia Persson, psykolog, Minnesmottagningen, Hässleholms sjukhus.

Interaktiv musikteknik för hälsa är ett postdok-projekt vid *Forskningsplattformen Hälsa i Samverkan* (2013-2015). Forskningen är praktisk-designbaserad inom områdena musik, datorteknik, interaktionsdesign, samt Internet och sociala medier som stöd för hälsa och välbefinnande. Forskningen är användarorienterad och utförs i samverkan med personal och medborgare i Region Skåne.

Syftet med studierna är att skapa kunskap om hur man designar musikalisk, datorbaserad och interaktiv teknik som har betydelse för sårbara grupper inom vård och omsorg, främst personer med demenssjukdomar. Interaktiv musikteknik undersöker möjligheter för dessa personer att på egen hand väcka känslor och minnen, uttrycka sig med röst, fysiskt och taktilt och kommunicera socialt och rytmiskt i samspel med familj, vänner och personal. Syftet är också att utforska om interaktiv musikteknik kan stärka den enskilda personens resurser. Detta bygger på kunskap om musikens kulturella, uttrycksmässiga och sociala möjligheter som utvecklas och varierar över tid, samt datorns möjligheter att motivera till handlingar genom att minnas, svara och lära sig.

Interaktiv musikteknik för hälsa genomförs i samarbete med arbetsterapeut Maria Hallgren och psykolog Cecilia Persson vid *Minnesmottagningen* vid Hässleholms sjukhus och professor Anna-Karin Edberg vid Högskolan Kristianstad. Vid *Minnesmottagningen* undersöks rytmisk och narrativ musik samt musik som resurs för samspel, historieberättande och röst-kropp-relationer. Studien omfattar bland annat musikpreferensundersökning och användarorienterad design av interaktiva musiktekniker med sammanlagt fyra personer med tidig demenssjukdom, deras närstående och personal.

Anders-Petter Andersson

FRÄMJA HÄLSOSAM LIVSSTIL HOS BARN MED ÖVERVIKT OCH FETMA

Eva Clausson, Gita Hedin, Albert Westergren och Regina Svensson

Övervikt hos barn är ett ökande hälsoproblem och år 2010 fanns cirka 42 miljoner överviktiga barn i världen. I Sverige beräknas 14-15 procent av alla 4-åriga barn vara överviktiga och ytterligare ca 3 procent vara feta. Under de senaste decennierna har barnövervikt och fetma varit ett växande problem både samhällsekonomiskt och för individen. Barn som i tidig ålder visar tecken på övervikt får med stor sannolikhet också en diagnos på fetma och tidigt förebyggande strategier bör sättas in.

Familjernas/vårdnadshavarnas attityder och övertygelser är avgörande för utvecklingen av barnens livsstil och de är därmed nyckelpersoner i det preventiva arbetet avseende en hälsosam livsstil även för barnen. Genom hälsostödjande familjesamtal utifrån en strukturerad modell ges familjen möjlighet att utmanas i sina övertygelser för att därmed skapa förutsättningar för en mer hälsosam livsstil som i förlängningen kan förebygga en ogynnsam viktutveckling hos barnen. Modellen för familjesamtal har hitintills använts i begränsad omfattning och vårdgivare inom Barnhälsovården. Region Skåne och Barn- ungdomskliniken vid Centralsjukhuset, Kristianstad, har visat intresse för att mer systematiskt använda sig av modeller för familjesamtal. Det är viktigt att använda vetenskapligt beprövade och beforskade metoder, ur såväl ett samhällsekonomiskt som ur ett individuellt perspektiv, för att minska ohälsa och lidande på såväl kort som lång sikt.

Syftet med projektet är att utvärdera betydelsen av hälsostödjande familjesamtal som intervention till familjer med barn med övervikt/fetma med avsikt att vända en negativ viktutveckling. Den inledande studien vänder sig till familjer som tidigare deltagit i hälsostödjande familjesamtal vid en barnhälsovårdsenhet i Kristianstad. Studien är godkänd av etikprövningsnämnden i Lund (Dnr 2014/200). En pilotintervju har genomförts och analysen av denna kommer att ligga till grund för kommande pilotstudie. Rekrytering och utbildning av deltagare till projektet i kommuner i nordöstra Skåne kommer att påbörjas under våren 2015. Kontakt med Kunskapscentrum för Barnhälsovård i Region Skåne har också etablerats för att diskutera samarbete med ett överviktsprojekt i regionens regi (bland annat Bromölla kommun).

Eva Clausson, Gita Hedin och Albert Westergren

INFORMATIONSTEKNIK SOM STÖD I EGENVÅRD VID KRONISK SJUKDOM – DIABETES TYP 2

Kerstin Blomqvist, Eric Chen, Inga-Britt Lindh och Cecilia Gardsten samt Agneta Lindberg, diabetessjuksköterska, Hässleholms sjukhusorganisation, Gith Olsson och Åse Larsson, diabetessjuksköterskor, Sösödal VC.

Diabetes typ 2 är ett sjukdomstillstånd som påverkar hela livssituationen, inte bara för den som primärt är drabbad, utan också för människor i dennes omgivning. Personen med diabetes förväntas genomföra en omfattande medicinering och ändra livsstil. Trots att personalens kunskap och råd är av stort värde, är det personen med diabetes som varje dag måste ta beslut om hur hon eller han vill leva; beslut som ofta måste modereras och anpassas till behov hos familj och närstående. En vision vore att personen med diabetes och/eller dennes närstående enkelt kunde vända sig till sjukvården för att diskutera problem och möjliga lösningar direkt när ett vardagsproblem har uppstått. Sjukvården har allt att vinna på att använda modern informationsteknik som komplement till det stöd i egenvård som ges av primär- och specialistvård. Studien syftar till att undersöka hur informationsteknik bör utformas för att ge ett stöd i egenvård som personer med diabetes typ 2 behöver för att bemästra vardagsproblem. Studien syftar också till att i samverkan mellan personer med diabetes typ 2, personal och forskare, utveckla informationsteknik och pröva om systemet ger ökad kontroll över vardagen samt bättre hantering av sjukdomen.

Samverkan mellan patienter med diabetes typ 2, deras anhöriga, personal inom diabetesvården samt forskare är själva grunden för forskningsprojektet. Studien antar en flervetenskaplig ansats genom att bygga på samverkan mellan omvårdnadsvetenskap och datavetenskap. Omvårdnadsvetenskapens huvuduppgift är att klargöra vilka problem och utmaningar i vardagen som personer med diabetes typ 2 ställs inför och därmed behöver kunna bemästra. Datavetenskapens huvudsakliga uppgift i projektet är att utveckla informationsteknik som tillgodoser patienternas behov och önskemål. Systemet utvärderas i samarbete mellan omvårdnads- och datavetenskap. Projektet startade våren 2011, och i dagsläget har fokusgrupp-samtal genomförts både med patienter och med personal. Dessutom har en framtidsverkstad samt en litteraturgenomgång genomförts.

Studentarbeten har knutits till projektet inom både datavetenskap och omvårdnad och finns publicerade som rapporter i FPLs rapportserie.

Cecilia Gardsten, Kerstin Blomqvist,
Inga-Britt Lindh och Eric Chen

OFRIVILLIG VIKTFÖRÄNDRING VID PARKINSONS SJUKDOM, PS

Susanne Lindskov, Albert Westergren, Klas Sjöberg, Erika Norberg, Pia Andersson och Peter Hagell

Parkinsons sjukdom, PS, är en kronisk progressiv neurodegenerativ sjukdom som drabbar de dopaminproducerade cellerna i hjärnan. PS beskrivs oftast som en rörelsesjukdom med fokusering på de motoriska problemen, vilka primärt anses vara kopplade till dopaminerga funktioner. Icke-dopaminerga neuronsystem är dock också involverade, och det sker även en aktivering av immunologiska processer i hjärnan vid PS. Förutom de motoriska problemen är även icke-motoriska symtom såsom sömnstörningar, trötthet, påverkan på det autonoma nervsystemet, depression, ångest, smärta och ofrivillig viktförändring vanliga och ofta besvärande. Dessa förekommer under alla stadier av PS. Dock är kunskaperna beträffande bakomliggande mekanismer briställiga och specifik behandling saknas för flertalet av dessa symtom.

Ofrivillig viktnedgång är vanligt hos äldre personer och är associerat med nedsatt välbefinnande och ökad mortalitet. PS har förknippats med ökad risk för ofrivillig viktförändring, särskilt ofrivillig viktnedgång. Orsaken till detta är okänd. Tidigare studier indikerade att viktnedgång kan vara relaterad till de motoriska problemen och förklaras av ökad energiåtgång. Senare studier har dock visat att viktnedgång kan börja redan tidigt i sjukdomsutvecklingen och till och med innan den motoriska debuten.

Projektet är en longitudinell studie som syftar till att undersöka vikt- och nutritionsstatus i förhållande till motoriska, icke-motoriska, farmakologiska och immunologiska faktorer hos personer med PS. Associationer mellan vikt- och nutritionsstatus (och förändringar avseende dessa) och övriga variabler studeras såväl med utgångspunkt från tvärsnittsdata som över tid. Resultaten förväntas ge ökade kunskaper om ofrivillig viktförändring vid PS, vilket skulle kunna utgöra utgångspunkt för framtida interventioner. Projektet genomförs i samverkan mellan HKR, Centralsjukhuset Kristianstad samt Lunds universitet och omfattar ungefär 70 personer med PS som har följts under ett års tid. Datainsamlingen är avslutad och de första resultaten har rapporterats.

Susanne Lindskov, Albert Westergren,
Peter Hagell och Pia Andersson

PATIENTER SOM SÖKER UPPREPADE GÅNGER TILL AKUTMOTTAGNINGEN

Lena Persson, Liselotte Jakobsson, Ingela Furenbäck, Anita Bengtsson Tops, Ingrid Ekman och Louise Abrahamsson

På uppdrag av sjukhuschefen har en ny modell för omhändertagande av den grupp patienter som upprepade gånger söker hjälp via akutmottagningen utarbetats i syfte att förbättra omhändertagandet för patienterna och för att förbättra samarbetet mellan sjukhus, primärvård och kommunal vård och omsorg samt minska belastningen på akutmottagningen.

Ett pilotprojekt genomfördes under tre månader, från 1 mars till 31 maj 2012. Resultatet visade att den nya arbetsmodellen vid akutmottagningen fungerade som ett stöd för samtliga patienter som deltog i pilotstudien. Antalet besök på akutmottagningen minskade med 55 % totalt för hela gruppen. Genom att arbeta i ett flerprofessionellt team vid akutmottagningen var det möjligt att identifiera bakomliggande orsaker till patienternas upprepade besök på akutmottagningen som inte framkommit tidigare. Genom att ett åtgärdsprogram togs fram för varje individ och skickades vidare, har en ökad samverkan mellan sjukhus, primärvård och kommunal vård- och omsorg lagt grunden till att skapa förutsättningar för att omhändertagandet sker på rätt nivå.

Mötet mellan olika professioner och diskussionerna har varit den viktigaste delen i den nya modellen för teamets medlemmar. Under samtalen ökade förståelsen för patientens problematik och en helhetsbild växte fram. För patienterna har den stora skillnaden varit att någon tagit sig tid att lyssna och fråga efter andra saker än den direkta kontaktorsaken.

Resultatet från pilotstudien är publicerade som en vetenskaplig artikel och som en rapport i FPLs rapportserie 2014. Ytterligare två rapporter av olika delprojekt kommer under 2015 att publiceras.

Lena Persson och Liselotte Jakobsson

BEFRÄMJANDE AV HÄLSA, ÅTERHÄMTNING OCH FÖRSONING BLAND VÅLDSUTSATT PERSONER MED PSYKOSSJUKDOM

Anita Bengtsson Tops, Anna Pålsson och Ulf Ericsson

Jämfört med personer i allmänhet utsätts personer som drabbats av psykossjukdom i större utsträckning för interpersonellt våld i form av hot om våld, fysiska och sexuella övergrepp. Att utsättas för våld försämrar personens fysiska, psykiska och sociala hälsa, psykosociala funktionsförmåga och livskvalitet. Trots att internationella studier har visat att våldsutsatta personer med psykossjukdom har behov av specifika vård- och stödinsatser, finns idag kunskapsbrister om hur dessa insatser på bästa sätt bör utformas och organiseras för att på bästa sätt tillgodose personens behov av vård och stöd. Studien syftar till att utifrån professionellas perspektiv undersöka, beskriva och förstå hur arbetet bör utformas och organiseras för att på bästa sätt tillgodose den drabbade personens behov av vård och stöd.

Studien antar en flervetenskaplig ansats genom samverkan mellan omvårdnadsvetenskap och arbetsvetenskap. Omvårdnadsvetenskapens huvuduppgift är att tydliggöra vård- och stödinsatser som för den drabbade befrämjar hälsa, välbefinnande och livskvalitet. Arbetsvetenskapens huvuduppgift är att tydliggöra organisatoriska aspekter inom olika verksamheter som påverkar anställdas möjlighet att erbjuda vård och stöd. Projektet startade under hösten 2013 och under år 2014 har upprepade intervjuer gjorts med 11 professionella som i sitt dagliga arbete möter våldsutsatta personer med psykossjukdom. Datamaterial som insamlats vid intervjuer kommer under 2015 att analyseras utifrån två specifika forskningsfrågor.

Anita Bengtsson Tops, Anna Pålsson och Ulf Ericsson

EXISTENTIELL ENSAMHET VID LIVETS SLUT - vårdpersonalens utmaningar

Anna-Karin Edberg, Ingela Beck, Kerstin Blomqvist, Malin Sundström, Helena Larsson och Marina Sjöberg samt Ingrid Bolmsjö, Margaretha Rämngård, Magdalena Andersson och Jonas Olofsson, Malmö högskola, samt Ingaliil Rahm Hallberg och Birgit Rasmussen, Lunds universitet.

En av vårdpersonalens största utmaningar är att samtala med människor om existentiell ensamhet vid livets slut. Samtidigt lyfter svårt sjuka eller äldre patienter/vårdtagare upp vikten av att prata om döendet och döden. Vi har idag kunskap om att omsorgen om människor som befinner sig i livets slut är existentiellt utmanande, då döendet och döden är ständigt närvarande. Tidigare forskning har främst relaterat existentiell ensamhet till lidande, snarare än att se existentiell ensamhet som ett kontinuum, som även kan vara hälsofrämjande om det bemöts och bejakas på rätt sätt. Existentiell ensamhet är dock ett mångtydigt begrepp som behöver förtydligas, och studiens syfte är därför att 1) undersöka begreppet *existentiell ensamhet*, hur det definieras, avgränsas och ger sig till uttryck, 2) hur existentiell ensamhet upplevs av patienter/vårdtagare och deras närstående samt 3) hur personal inom olika vårdverksamheter möter existentiell ensamhet och samtalar med personer som närmar sig livets slut.

De metoder som kommer att användas i relation till respektive delsyfte är 1) en begreppsanalys, 2) kvalitativa individuella intervjuer med patienter/vårdtagare och närstående inom akutsjukvård, palliativ vård och SöBo, samt 3) fokusgruppsintervjuer med personal inom olika vårdverksamheter. Begreppsanalysen slutfördes under våren 2014 och föreligger i manus. Under hösten 2014 har en rad pilotintervjuer genomförts och intervjuer med äldre personer, närstående och personal kommer att starta direkt efter årsskiftet och pågå under våren 2015.

Projektet är externfinansierat genom anslag från Crafoordska stiftelsen, Gyllenstiernska Krapperupsstiftelsen, Greta och Johan Kocks stiftelse samt ett treårigt anslag omfattande 3 miljoner kronor från Vårdalstiftelsen för åren 2015-2017. Två licentiattjänster som finansieras helt med medel från Vårdalstiftelsen, kommer att tillsättas under januari 2015.

Från vänster: Ingrid Bolmsjö, Jonas Olofsson,
Margareta Rämngård, Birgit Rasmussen,
Magdalena Andersson, Marina Sjöberg, Helena
Larsson, Malin Sundström, Anna-Karin Edberg,
Ingela Beck, Kerstin Blomqvist och
Ingaliil Rahm Hallberg

BARN I BARNAHUS

Ann-Margreth Olsson, Vesa Leppänen, Sven-Erik Olsson, Maria Kläfverud, Therese Saksø, Lars Almroth, Ingela Bernholtz och Åsa Jidebom

Barnahus har startats på flera ställen i landet med Island som förebild. Inom Barnahus samarbetar socialtjänst, barnmedicin, barnpsykiatri, rättsmedicin, polis och åklagare. Målet är att förbättra stödet för barn som brottsoffer samt förbättra utredningsarbetet inom såväl stöd- och behandlingsprocessen som rättsprocessen. I praktiken har det senare, det legala perspektivet, visat sig få företräde. Vad detta får för konsekvenser för barnen har tidigare inte undersökts. Syftet med studien är att utforska: a) hur barn upplever att besöka Barnahus och det som sker i samband med besöket före, under och efter b) vilka behov som uppstår i kontakt med Barnahus och de undersökningar som genomförs samt c) att göra berörda barn mer delaktiga d.v.s. att bemöta barnen både som aktörer i sin egna liv och som offer för miss-tänkt brott.

Sammantaget handlar det om att utforska hur verksamheten kan förbättras med barnperspektiv, men också ur barnens perspektiv. I studien intervjuas barn och föräldrar om barnens erfarenheter. Dessutom intervjuas andra personer som följer barnen till, under och efter besök på Barnahus, s.k. trygghetspersoner och särskilda företrädare. I två omgångar undersöks socialtjänstens senaste års sociala utredningar om barnet och barnets familj, där Barnahus varit involverat. Dessutom intervjuas socialsekreterare i fem deltagande kommuner. En litteraturstudie om Barnahusverksamheten har genomförts liksom en delstudie där aktuella barns sjukvårdssökande före, under och efter Barnahus under ett år har undersökts. Projektet Barn i Barnahus är flervetenskapligt. Forskningen sker i samarbete med Barnahuset Nordöstra Skåne, Barn- och Ungdomsmedicinska kliniken, Centralsjukhuset Kristianstad samt socialtjänsten i Kristianstad, Östra Göinge, Bromölla, Osby och Hässleholm.

Maria Kläfverud, Vesa Leppänen, Sven-Erik Olsson och Ann-Margreth Olsson

FÖRBÄTTRINGSARBETE I SAMVERKAN - PSYKIATRI, KOMMUN OCH PRIMÄRVÅRD

Ann-Christin Janlöv, Agneta Berg, Ingrid Ainalem, Christel Norrud och Ann-Christine Andersson

Projektet var initialt en del i det större projektet *Organisering för brukare med funktionsnedsättning*. Projektet har därefter utvecklats till ett enskilt projekt, som är ett resultat av de sex kommunernas gemensamma investering i att bland annat förbättra psykiatrisk vård och social service till personer (brukare) med psykisk funktionsnedsättning. Projektet bygger på ett förbättringskunskapsprogram som består av utbildning i förbättringskunskap och förbättrad samverkan mellan olika vård- och omsorgsgivare i brukarnas vårdkedja.

Forskning har återkommande visat att brister i kommunikation och samverkan mellan vårdkedjans aktörer är ett problem. Den bärande tanken var därför att förbättrad samverkan i vårdkedjan i förlängningen ger en positivt påverkad "vårdresa" för brukarna. Därför genomfördes ett förbättringsarbete och lämpliga personer valdes ut från de huvudsakliga vård- och omsorgsgivarna, d.v.s. från landstingspsykiatri, kommunpsykiatri och primärvård i varje kommun. Vidare kom varje kommun att formera ett team som utgjordes av just den kommunens representanter från landsting, kommun och primärvård. Programmet innebar vidare att teamen utbildades i förbättringskunskap av handledare från Region Skåne, vilka även gav stöd i att identifiera, formulera och därefter arbeta med förbättringsområden inom teamens gemensamma verksamhet (vårdkedjan).

Programmet har följts av forskarna från Högskolan Kristianstad med syftet att beskriva förbättringskunskapsprogrammet, att undersöka hur personalen upplevde deltagandet i programmet, vilka problemområden som identifierades samt arbetet med att genomföra förbättringen i verksamheten. Fokusgruppsintervjuer har genomförts med varje team i samband med programmets avslutning och resultatet har sammanställts till en artikel för publikation. Tolv månader efter programmets slut genomfördes uppföljande intervjuer som är under analys och beräknas föreligga som en vetenskaplig artikel under 2015.

Ann-Christin Janlöv och Agneta Berg

Vi vill framföra vårt innerliga tack för ett gott samarbete under 2014 till

Samordningsgruppen

Britt-Inger Andersson, Inger Andersson,
Stefan Hellmer, Ingela Bernholtz, Eva Björk,
Kerstin Blomqvist, Zenita Böcker, Viveca Dettmark,
Martin Göransson, Annika Kragh Ekstam, Johnny
Kvarnhammar, Birgitta Landin, Linda Ljungdahl,
Hannie Lundgren, Gunilla Marcusson, Kerstin
Mauritzson, Andriette Näslund, Lena Persson, Anna
Pålsson, Susanna W. Sjöbring, Helena Ståhl,
Eva Theander, Jakob Thorsteinsson &
Christina Wendel

Tack även till

Forskare och doktorander inom forskningsplattformen

Ingrid Ainalem, Anders-Petter Andersson, Ingemar Andersson, Pia Andersson, Lars Almroth, Ingela Beck, Anita Bengtsson Tops, Ingela Bernholtz, Agneta Berg, Kerstin Blomqvist, Åsa Bringsén, Eric Chen, Eva Clausson, Ulf Ericsson, Ingela Furenback, Peter Hagell, Maria Hallgren, Gita Hedlin, Cecilia Gardsten, Liselotte Jakobsson, Ann-Christin Janlöv, Åsa Jidebom, Maria Kläfverud, Helena Larsson, Åse Larsson, Agneta Lindberg, Inga-Britt Lindh, Susanne Lindskov, Petra Nilsson Lindström, Erika Norberg, Christel Norrud, Ann-Margreth Olsson, Gith Olsson, Sven-Erik Olsson, Cecilia Persson, Lena Persson, Pia Petersson, Pär Pettersson, Anna Pålsson, Therese Saksø, Sophie Schön Persson, Klas Sjöberg, Marina Sjöberg, Margareta Rämgård, Malin Sundström och Albert Westergren

Vi ser fram emot ett framgångsrikt och givande samarbete under 2015!

Anna-Karin Edberg
Forskningschef

Manuela Schmidt
Forskningsassistent